

Warszawa, 30 marca 2017 r.

Informacja o wysokości minimum socjalnego w grudniu 2016 r.

W tej informacji prezentujemy wartości minimum socjalnego, wskaźnika kosztów utrzymania gospodarstw domowych, szacowane dla warunków z **grudnia 2016 r.** Jest to jedna z istotnych informacji o tendencjach w kosztach utrzymania rodzin zagrożonych sferą niedostatku.

Wartości minimum socjalnego w tym okresie dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym wyniósł **1 101,07 zł** (wzrost o 16,36 zł w stosunku do wartości z września), a dla samotnego emeryta było to **1 097,18 zł** (więcej o 14,59 zł). W rodzinie z trójką dzieci na utrzymaniu minimum socjalne wynosiło **4 316,86 zł** (łącznie więcej o 99,65 zł).

Tabela 1. Minimum socjalne w grudniu 2016 r., w zł

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K +DM+DS	M+K +DM+2xDS	M+K/2	M+K
Zywność	264,21	528,42	742,04	803,15	1 016,77	1 291,50	252,73	505,46
Mieszkanie	396,20	577,57	786,76	786,76	1 003,72	1 215,72	396,20	577,57
– eksploatacja	338,99	505,59	703,52	703,52	892,93	1 081,19	338,99	505,59
– wyposażenie	57,21	71,97	83,24	83,24	110,79	134,53	57,21	71,97
Edukacja	16,03	32,06	90,21	147,43	205,58	336,98	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	138,25	169,72	216,82	222,49	269,59	322,36	119,75	161,26
Odzież i obuwie	52,80	105,61	154,88	155,76	205,03	255,18	42,05	84,11
Ochrona zdrowia	40,54	77,02	102,91	104,23	130,13	157,35	79,90	155,75
Higiena osobista	32,25	62,55	74,84	90,29	103,10	130,94	26,05	50,14
Transport i łączność	79,21	145,53	417,19	428,99	428,99	440,79	99,21	166,06
Pozostałe wydatki	81,56	118,89	155,14	164,35	168,15	166,03	81,27	119,02
Razem	1 101,07	1 817,36	2 740,79	2 903,44	3 531,05	4 316,86	1 097,18	1 819,36
- na 1 osobę	1 101,07	908,68	913,60	967,81	882,76	863,37	1 097,18	909,68

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Uwaga: Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio: M – mężczyzna w wieku 25–60 lat, K – kobieta w wieku 25–60 lat, M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

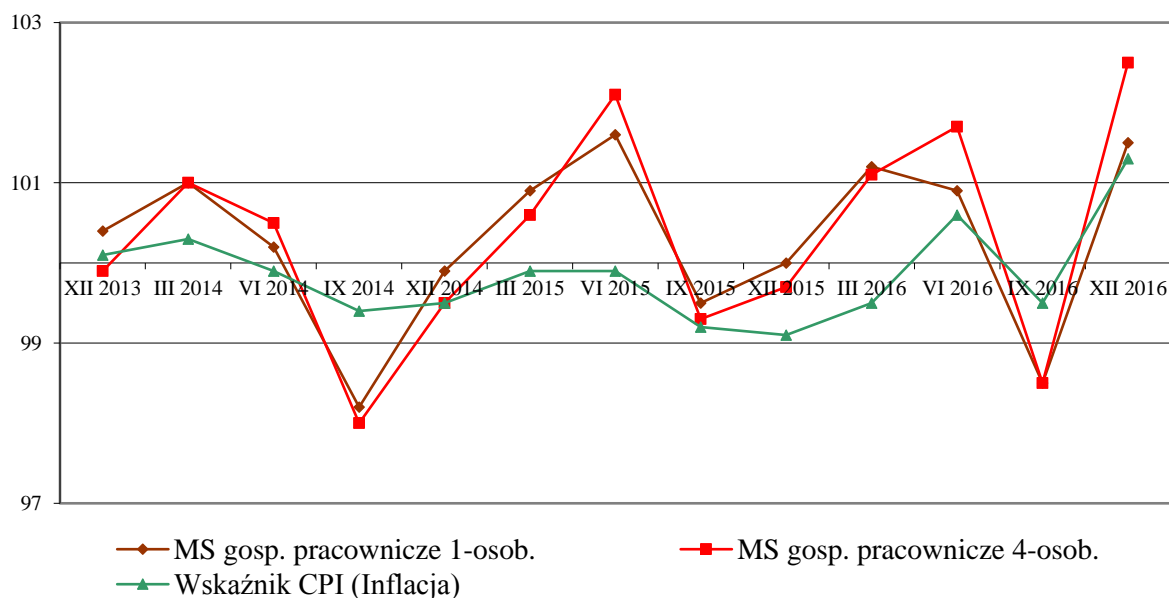
Tabela 2. Struktura minimum socjalnego w grudniu 2016 r., w %

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	24,0	29,1	27,1	27,7	28,8	29,9	23,0	27,8
Mieszkanie	36,0	31,8	28,7	27,1	28,4	28,2	36,1	31,7
– eksploatacja	30,8	27,8	25,7	24,2	25,3	25,0	30,9	27,8
– wyposażenie	5,2	4,0	3,0	2,9	3,1	3,1	5,2	4,0
Edukacja	1,5	1,8	3,3	5,1	5,8	7,8	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	12,6	9,3	7,9	7,7	7,6	7,5	10,9	8,9
Odzież i obuwie	4,8	5,8	5,7	5,4	5,8	5,9	3,8	4,6
Ochrona zdrowia	3,7	4,2	3,8	3,6	3,7	3,6	7,3	8,6
Higiena osobista	2,9	3,4	2,7	3,1	2,9	3,0	2,4	2,8
Transport i łączność	7,2	8,0	15,2	14,8	12,1	10,2	9,0	9,1
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPISS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

W ostatnim kwartale 2016 r. naszą gospodarzkę cechował powrót do wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja w grudniu w stosunku do września wyniosła 101,3%). Miesiąc grudzień przyniósł lekki wzrost wartości koszyków: od 1,3% dla 1-osobowego gospodarstwa emeryckiego do 2,7% w gospodarstwach pracowniczych z trójką dzieci. Te wzrosty w modelowych kosztach gospodarstw korespondowały po części ze wzrostem cen (Wykres 1, Tabela 3).

Wykres 1. Dynamika minimum socjalnego w latach 2014 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne.

Wydatki mieszkaniowe, stanowiące największą grupę w koszykach, utrzymały się na niemal niezmiennym poziomie. W tych warunkach, głównym źródłem wzrostu wartości minimum socjalnego w grudniu, były zwyczajki cen artykułów żywnościowych, których wartość zmieniła się w stosunku do cen z września średnio o ok. 5%, przy inflacji dla tej grupy w skali 2,1%.

Tabela 2. Dynamika koszyka w miesiącach X-XII 2016 r. na tle wskaźnika inflacji

Wyszczególnienie	Typ gospodarstwa domowego				Dynamika wzrostu cen (CPI)
	Pracownicze 1-osobowe	Pracownicze 4-osobowe	Emeryckie 1-osobowe	Emeryckie 2-osobowe	
Zmiany w okresie X-XII 2016 (IX 2016 r. =100)					
Żywność	104,7	105,0	105,1	105,1	102,1
Eksploatacja mieszkania	99,4	99,5	99,4	99,5	100,4
Wyposażenie mieszkania	99,1	98,8	99,1	98,8	99,9
Edukacja	101,0	100,4	-	-	100,0
Ochrona zdrowia	100,0	99,8	99,9	99,9	100,4
Odzież i obuwie	100,2	99,8	99,9	99,9	102,2
Higiena osobista	99,3	99,0	100,3	100,3	100,3
Kultura i rekreacja	104,6	102,9	103,1	102,2	100,5
Transport i łączność	99,7	108,1	100,2	100,2	-
- Transport	-	-	-	-	105,4
- Łączność	-	-	-	-	100,0
Ogółem	101,5	102,5	101,3	101,5	101,3

Źródło: Obliczenia IPiSS oraz własne na podstawie GUS 2016.

Wskaźnik CPI dla wydatków na odzież i obuwie wykazywał wzrost o 2,2%, co może wiązać się z zakupami odzieży sezonowej. Niemniej, w szacunkach koszyków dla tej grupy wydatki kształtowały się stabilnie.

Grupą, w której nastąpiły zmiany in plus, jest kultura i rekreacja, gdzie dokonano pewnych korekt technicznych. Także w transporcie i łączności w rodzinach z dziećmi dokonały się duże zmiany – chodzi o wyższą wycenę zakupu używanych samochodów.

Opracował: dr Piotr Kurowski

Literatura:

Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczone metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, IPiSS, Warszawa.

Deniszczuk, L. (1977), *Wzorzec konsumpcji społecznie niezbędnej*, Studia i Materiały IPiSS, Zeszyt Nr 10, Warszawa.

Deniszczuk L., Sajkiewicz B. (1997), *Kategoria minimum socjalnego*, w: Golinowska (1997).

Golinowska S. (1997), *Polska bieda II. Kryteria – Ocena – Przeciwdziałanie*, IPiSS, Warszawa.

GUS (2016), *Biuletyn Statystyczny*, Nr 12 (grudzień), GUS, Warszawa.

GUS (2017), *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2016 r.*, 30 stycznia, Warszawa.